

T.C.
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM
DERSİ YÖNERGESİ
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – (1) Bu yönergenin amacı, Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinin yürütülmesine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – (1) Bu yönerge, eğitim fakültelerinin özel eğitim öğretmenliği programında zorunlu ders olarak yer alan Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinin yürütülmesinde öğrencilerin, öğretim elemanlarının, anabilim dalı başkanlıklarının, bölüm başkanlıklarının ve fakülte dekanlıklarının görev ve sorumlulukları ile derse ilişkin çalışmaları planlama, uygulama ve değerlendirme aşamalarına ilişkin düzenlemeleri kapsamaktadır.

Dayanak

Madde 3 – (1) Bu yönerge, 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kurulu Kanunu çerçevesinde, Yüksek Öğretim Kurulu tarafından hazırlanan ve 2018-2019 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan eğitim fakültelerinin yeni öğretim programlarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – (1) Bu yönergede yer alan,

- a) Fakülte: İstanbul Medipol Üniversitesi Eğitim Fakültesini,
- b) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem Dersi: Eğitim fakültelerinin Özel Eğitim programlarında yer alan; haftada bir saat teorik, dört saat uygulama saatlerinden oluşan Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersini,
- c) Öğretmen Adayı: Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersine katılan Eğitim Fakültesi öğrencilerini,
- d) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem Dersi Raporu: Öğretmen adaylarının Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi kapsamında gerçekleştirecekleri çalışmaları içeren raporları,
- e) Okul ve Kurum: Öğretmen adaylarının ders kapsamında yönlendirildikleri özel eğitim okul ve kurumları,
- f) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem Dersi Fakülte Koordinatörü: Fakülte dekanı tarafından Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem çalışmalarını planlama, uygulama, eşgüdümünü sağlamakla ve gerektiğinde ilgili okul ve kurumlarla iş birliği için gereken yazışmaları yapmakla görevlendirilen öğretim üyesini ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem Dersinin Amacı, Genel İlkeleri ve Uygulama Esasları

Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem Dersinin Amacı

Madde 5 – (1) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinin amacı;

- a) Özel eğitim hizmetlerinin sağlandığı resmî kurumlarda ve sınıflarda okul deneyimi kazanmak,
- b) Gözlem yapmak,
- c) Kurum ve sınıf içi eğitsel, davranışsal ve gelişimsel uygulamaları gözlemlemek,
- d) Çocukların akademik ve akademik olmayan davranışlarını gözlemlemek,
- e) Gözlemleri paylaşmak ve tartışmak,
- f) Kurumda ve sınıfta karşılaşılabilecek sorunlar ve öneriler hakkında tartışmaktır.

Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem Dersinin Genel İlkeleri

Madde 6 – (1) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi aşağıdaki ilkeler doğrultusunda planlanır, programlanır ve yürütülür:

- a) **İş birliği ve koordinasyon:** Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi kapsamında yapılacak çalışmaların yeri, süresi, kapsamı Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi Fakülte Koordinatörünün başkanlığında, dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından birlikte karar verilerek, Fakülte Dekanlığı ve Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem çalışmalarının yapılacağı okul ve kurumlar ile koordinasyon içinde yürütülür.
- b) **Okul ve kurum ortamında gözlem yapma:** Gözlem yapma süreci, farklı özel gereksinim gruplarında yer alan öğrencilerin eğitim gördükleri okul ve kurumlarda yürütülür.
- c) **Grup çalışmasının özendirilmesi:** Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi için hazırlanacak olan raporlar grup çalışması şeklinde oluşturulmaktadır. Raporların bir grup çalışmasıyla hazırlanması, öğretmen adaylarına birlikte iş yapabilme, sorumluluk alma gibi becerileri işlevsel olarak kazanabilmesi için teşvik edicidir.
- d) **Raporda görev tanımlarının belirlenmesi ilkesi:** Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi için raporlar hazırlamak üzere bir araya gelerek bir grup oluşturan öğretmen adayları, grup üyelerinden her birinin rapordaki görevini açık ve net olarak rapor içerisinde sunması gerekmektedir.
- e) **Rapor yazma sürecine aktif katılma ve görev alma:** Öğretmen adayının, gözlem çalışmalarına katılması ve rapor hazırlama sürecinde grup üyeleriyle birlikte etkili bir biçimde sürece katılması esastır.
- f) **Gözlem süreci:** Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinin uygulama saatleri, gözlem sürecinin yürütüleceği okul ve kurumlarda, bu okul ve kurumlar ile resmî izin süreçlerinde belirlenen gün ve saatler içerisinde gerçekleştirilir.
- g) **Gözlem sürecinin takip edilmesi:** Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinden beklenen faydanın sağlanabilmesi, ancak öğretmen adaylarının danışmanlarının yakından izleme, rehberlik etme, yanlışları düzeltme, eksikleri tamamlama ve değerlendirme çabaları ile mümkündür. Bu nedenle, öğretmen adaylarının gözlem süreci fakültenin bulunduğu ildeki kurum ve kuruluşlarda yapılır.

Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem Dersinin Uygulama Esasları

Madde 7 – (1) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi aşağıda belirtilen esaslar doğrultusunda yürütülür:

- a) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinin bir saatten oluşan teorik ve dört saatten oluşan uygulamalı bölümlerini öğretmen adayları, dersin yer aldığı yarıyılıda, toplam on dört haftalık bir program çerçevesinde yürütür.
- b) Öğretmen adaylarının okul ve kurumlarda, on iki hafta süreyle haftada dört saat olmak koşuluyla gözlem yapmaları esastır.
- c) Öğretmen adayları, ara sınav haftasında bir ve genel sınav haftasında bir olmak üzere toplam iki adet rapor teslimi gerçekleştirir.
- d) Raporların hazırlanmasında gruptaki her öğrencinin etkin katılımı esastır.
- e) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersine öğrencilerin devam etmesi zorunludur. Devam zorunluluğu konusunda İstanbul Medipol Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kararları geçerlidir. EK 1’de yer alan Yoklama Listesi ilk haftadan itibaren kuruma bırakılır. Ara sınav öncesi ve genel sınav öncesinde **kapalı ve mühürlü/ıslak imzalı zarf** içerisinde rapor dosyası ile birlikte öğretim elemanına teslim edilir.
- f) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinden başarısız olan bir öğrenci önceki yıllarda devam koşulunu yerine getirmiş olsa dahi, dersin özellikleri nedeniyle derse devam etmekle yükümlüdür.
- g) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi yarıyıl sonu başarı notu, ara sınav ve yarıyıl sonu not yüzdelerinin toplamı dikkate alınarak belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Fakülte Yönetiminin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 8 – (1) Fakülte yönetiminin görev, yetki ve sorumlulukları:

- a) Fakülte yönetimi, bölümlerden gelen önerileri dikkate alarak dersin etkili yürütülebilmesi için gerekli olan koşulları sağlar.
- b) Ders kapsamındaki çalışmaların etkili ve verimli bir biçimde yürütülmesini, denetlenmesini sağlar.
- c) Fakülte ile çalışmanın yürütüldüğü okul ve kurumlarla iş birliğinin gerçekleştirilmesi için her yıl belirli zamanlarda çalışmalara ilişkin periyodik toplantılar düzenler.

Fakülte Koordinatörünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 9 – (1) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi Fakülte Koordinatörünün görev, yetki ve sorumlulukları:

- a) Raporları Fakülte adına izler ve denetler.
- b) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi çalışmalarını sorumlu öğretim elemanları ile değerlendirir ve geliştirilmesi için gerekli çalışmaları yürütür.

Sorumlu Öğretim Elemanı Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 10 – (1) Dersin sorumlu öğretim elemanının görev, yetki ve sorumlulukları:

- a) Öğretmen adaylarını dönemin ilk haftası, Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi hakkında bilgilendirir.
- b) Raporların yazılması süreçlerinin her aşamasında öğretmen adayına rehberlik ve danışmanlık yapar.
- c) Raporların yazılması süreçlerinin sonunda öğretmen adaylarının yaptıkları çalışmalarını değerlendirir.

Öğretmen Adayının Görev ve Sorumlulukları

Madde 11 – (1) Öğretmen adayının görev ve sorumlulukları:

- a) Eğitim Fakültesine Karşı Görev ve Sorumlulukları
 - Dersin gereklerini yerine getirmek için planlı ve düzenli şekilde çalışır.
 - Yapılan öneri/eleştirilerden yararlanarak olumlu yönde mesleki gelişim sergiler.
 - Öğretmen adayları, sorumlu öğretim elemanı ve sorumlu sınıf öğretmeniyle iletişim ve iş birliği içinde çalışır.
 - Her hafta sorumlu öğretim elemanı tarafından düzenlenen toplantılara katılır.
- b) Sorumlu Öğretim Elemanına Karşı Görev ve Sorumlulukları
 - Haftalık yükümlülüklerini zamanında yerine getirir.
 - Yapılan öneri/eleştiriler doğrultusunda, çalışmalarında gerekli düzeltmeleri yaparak zamanında öğretim elemanına teslim eder.
 - Her hafta sorumlu öğretim elemanı tarafından düzenlenen toplantılara katılır.
 - Sağlık nedeniyle yapılan devamsızlıklarda sevk kâğıdının bir örneğini sorumlu öğretim elemanına verir ve gerektiğinde rapor getirir.
 - Devamsızlık yaptığı gün/günlerin telafisini “7 gün” içinde yapar.
- c) Okul ve Kurumlara Karşı Görev ve Sorumlulukları
 - Okul yönetimi ve sorumlu sınıf öğretmeniyle iletişim ve iş birliği içinde çalışır.
 - Sorumlu sınıf öğretmenin ders programını aksatmadan verilen görevleri süresi içinde ve planlandığı biçimde yerine getirir.
 - Okul ve kurumların çalışma saatlerine ve kurallarına uyar.
 - Okul ve ders araçlarını korur. Araçları okul dışına çıkarmaz.
 - Sorumlu sınıf öğretmenin sorumluluğunda gözlem sürecine katılır.
 - Ders saati süresince sınıfta bulunur.
- d) Sorumlu Sınıf Öğretmenine Karşı Görev ve Sorumlulukları
 - Sorumlu sınıf öğretmenin kendisine sağlayacağı uygun modelleri izler.
 - Gözlem çalışmaları sürecinde sorumlu sınıf öğretmeniyle iş birliği içerisinde olur.
- e) Özel Gereksinimli Öğrencilere Karşı Görev ve Sorumlulukları
 - Öğrencilerin ders sürecini aksatmayacak şekilde gözlem yapar.
 - Gözlem sürecinde etik değerlere uygun davranır.
- f) Kendine Karşı Görev ve Sorumlulukları
 - Mesleğine karşı olumlu bir tutum içinde bulunur ve mesleğin gerektirdiği nitelikleri edinmeye çalışır.
 - Öğretmenlere, öğrencilere ve arkadaşlarına karşı olumlu tutum ve davranışlar sergiler.
 - Okul yönetiminin ve öğretmenlerin desteğini sağlar.
 - Alanındaki gelişmeleri yakından izler.

- Bilgi ve becerilerini sürekli geliştirmeye çalışır.
- Zamanı verimli kullanır.
- Gerektiğinde önceki bilgilerini yeniden hatırlamaya yönelik olarak ek çalışmalar yapar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Dersin Yürütülmesi

Madde 12 – (1) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi, ilgili Fakültenin lisans programlarında belirtilen yarıyıllarda, öngörülen süre ve kapsamda bu Yönerge usul ve esasları çerçevesinde yürütülür.

Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem Dersi Çalışmalarının Zamanı ve Süresi

Madde 13 – (1) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi çalışmaları, lisans düzeyinde öğretmen yetiştiren programlarda bir yarıyıl süre ile yapılır.

Derse Yönelik Çalışmaların Yeri

Madde 14 – (1) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi İstanbul ilinde belirlenen okul ve kurumlarda gerçekleştirilir.

Derse Yönelik Çalışmaların Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

Madde 15 – (1) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinde;

a) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersine yönelik Fakülte Koordinatörü iş birliği ile dersin sorumlu öğretim elemanları her eğitim-öğretim döneminin başında öğrenci sayılarını, gruplarını ve gözlem sürecinin yürütüleceği okul ve kurumları belirler.

b) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi sorumlu öğretim elemanı, sorumluluğuna verilen öğretmen adaylarını dersin dayandığı temeller, öğretmen adaylarının görev ve sorumlulukları, gözlem yapma ve rapor hazırlama ilkeleri, gözlem yapma süreci, gözlem raporlarını yazma basamakları, çalışmaları değerlendirme süreci ve gözlem sürecinin yürütüleceği okul ve kurumların işleyişleri konularında bilgilendirir.

c) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi sorumlu öğretim elemanı, öğretmen adaylarına ders sürecinde rehberlik eder, öğretmen adaylarının devamsızlık durumunu takip eder ve çalışmalarını rapor değerlendirme ölçütlerine göre değerlendirir.

d) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi ara sınav notu, ilgili akademik takvimde belirlenmiş ara sınav tarihine kadar hazırlanmış raporların değerlendirilmesi ile gerçekleştirilir ve bu not MEBİS'e ara sınav notu olarak işlenir. Öğrencilerin sunduğu bu raporlar sınav evrakı niteliğinde kabul edilir.

e) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinin genel sınav notu, öğrencilerden ara sınav tarihi sonrasında toplanan raporların değerlendirilmesi ile gerçekleştirilir ve bu not MEBİS'e genel sınav notu olarak işlenir. Öğrencilerin sunduğu bu raporlar sınav evrakı niteliğinde kabul edilir.

f) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi kapsamında bütünleme sınavı, mazeret sınavı ve üç ders sınavı uygulanmaz.

g) Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinden başarısız olan bir öğrenci önceki yıllarda devam koşulunu yerine getirmiş olsa dahi, dersin özellikleri nedeniyle derse ve uygulamalara devam etmekle yükümlüdür.

Yürürlük

Madde 16 – (1) Bu Yönerge, İstanbul Medipol Üniversitesi Senatosu'nca kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

(2) Bu Yönerge, 2023-24 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17 – (1) Bu Yönerge hükümlerini İstanbul Medipol Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı yürütür.

***Üniversite Senatosu'nun 18.10.2023 tarih ve 2023/18-04 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.**

EK 1 – YOKLAMA LİSTESİ

T.C.
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
2022 - 2023 ÖĞRETİM YILI BAHAR DÖNEMİ
ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ DEVAM ÇİZELGESİ

Gözlem Yapılan Kurumun Adı:**Kurumdaki Sorumlu Öğretmenin/İdarecinin Adı Soyadı:**

Tarih Gün/Ay/Yıl	NO	Öğretmen Adayının Adı Soyadı	Sorumlu Koordinatör Öğretim Elemanın Adı Soyadı	Öğretmen Adayının Kuruma Giriş Saati	Öğretmen Adayının Kurumdan Çıkış Saati	Kurumdaki Sorumlu Öğretmenin/İdarecini n İmzası	Öğretmen Adayının İmzası
1.Hafta/..../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
2.Hafta/..../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						

3.Hafta/...../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
4.Hafta/...../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
5.Hafta/...../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						

6.Hafta/...../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
7.Hafta/...../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
8.Hafta/...../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						

9.Hafta/...../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
10.Hafta/...../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
11.Hafta/...../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						

12.Hafta/..../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
13.Hafta/..../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
	9						
	10						
14.Hafta/..../.....	1						
	2						
	3						
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						

..../..../....							
..../..../....							
..../..../....							
..../..../....							